

اما یکی دیگر از جاهای دیدنی کرمانشاه که بسیار برای گردشگران جالب توجه بوده و سالانه برای دیدن آن به این استان سفر می کنند، جایی نیست بجز حمام حاج شهباز خان. حمامی که علاوه بر استفاده ای که از آن می شده، به عنوان یک مکان گردشگری نیز قلمداد می شود.

این مکان بسیار تاریخی و دیدنی در شهر کرمانشاه نیز جزو آثار ملی به ثبت رسیده در لیست میراث فرهنگی و تاریخی ایران است که در این لیست شماره ثبت ۲۰۴۹۵ را در سال ۱۳۸۶ اختصاص داده است.

تاریخچه

حمام حاج شهباز خان همان طور که از نامش پیداست، در سال ۱۲۸۳ هجری شمسی و توسط حاج شهباز خان در دست ساخت قرار گرفت. حاج شهباز خان که یکی از فرزندان منوچهر خان بیگلربیگی بود.

این فرد که خود نیز یکی از افراد با نفوذ بالای سیاسی و اجتماعی در دوران قاجار و در زمان محمد علی میرزا دولتشاه در کرمانشاه بود، به ساخت بناهای تاریخی و ارزشمند در این شهر پرداخت، که از جمله آن ها می توان به حمام حاج شهباز خان و مسجد حاج شهباز خان اشاره کرد.

خاندان حاجی زادگان که از حاکمان و ایلخانان ایل کلهر در دور قاجاریه بودند، طبق اسناد موجود و معتبر، دو دانگ از کل شهر کرمانشاه و کل قلمروی کلهر را در دست داشتند. این طایفه نوادگان یکی از هفت برادر کلهر به نام های : زینلخانی، منصور، گیلانی، کاظم خانی، قوچمی، آجو دانی و حاجی زادگان بودند.

معماری حمام حاج شهباز خان

معماری بسیار زیبایی که در این مکان تاریخی بکار رفته به زمان های دور و حکمرانی پادشاهان قدیم باز می گردد جایی که گاهی ظلم و ستم و گاهی خنده و شادی در کوچه های شهر رواج داشته؛ از همین رو نیز طرح های بکار رفته و زیبا سازی های این حمام بسیار منحصر به فرد است.

این حمام تاریخی نیز به مانند بسیاری از حمام های دوره قاجاریه، شامل سربینه یا رختکن، گرم خانه و خزینه بوده که در آن ها آب سرد و گرم جاری است. و در ساخت آن نیز از تمام استانداردهای معماری حمام های سنتی بهره برده شده است.

به طوری که سطوح داخل گنبد های این حمام با استفاده از مقرنس کاری توسط استادان برجسته زیبا سازی شده اند. سربینه نیز با نقاشی های دیواری زینت بخش این حمام شده و یک نمای بسیار

چشم‌نوازی را در سر تا سر این حمام به وجود آورده است. طاق‌های فضای حمام از نوع طاق پنج و هفت بوده و نحوه پوشش سقف به شکل گنبدی و از نوع گنبد طاق چشمه‌ای بوده است.

محل قرارگیری

حمام حاج شهباز خان نیز یکی از جاهای دیدنی کرمانشاه و مکان‌های تاریخی این شهر قلمداد شده که خود را در بافت سنتی این شهر پنهان کرده است؛ جایی که در کنار بازار کرمانشاه و مساجد قدیمی و کوچه‌های خشتی و قدیمی، داستان‌هایی از گذشته را برای گردشگران بازگو می‌کند.

این حمام که در میانه تاریکه بازار سنتی کرمانشاه یکی دیگر از جاهای دیدنی کرمانشاه قرار دارد، در دل خود طرح‌ها و نقش‌هایی از زیبایی و هنر را جای داده که هر کدام مربوط به سخن و گفته‌ای در طول تاریخ است.